

Sygn. akt III C 284/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie III Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Justyna Pikulik
Protokolant:	stażysta Krzysztof Kłak

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2022 r. w Szczecinie na rozprawie

sprawy z powództwa E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G.

przeciwko A. P.

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. na rzecz pozwanej A. P. kwotę 1.817 zł (tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Sygn. akt III C 284/21

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 25 września 2021 roku powód E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. P. kwoty 5.803,32 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. podniósł, że pozwana A. P. nie wywiązała się z umowy pożyczki zawartej w dniu 28 listopada 2017 roku z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. i z tego tytułu powstało zadłużenia w dochodzonej pozwem kwocie. Na dochodzoną pozwem kwotę składają się należności z następujących tytułów: kapitał w kwocie 3.021,06 złotych, odsetki umowne w kwocie 89,34 złotych, odsetki umowne naliczone od przeterminowanego kapitału w kwocie 67,92 złotych oraz kwota 2.625 złotych tytułem niespłaconej części opłaty operacyjnej. Wierzytelność z tego tytułu E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. nabył na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 listopada 2017 roku.

W dniu 26 stycznia 2021 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin- Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając w całości żądanie pozwu (ówczesna sygn. akt I Nc 95/21).

Pozwana A. P. reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika w przepisany terminie zaskarżyła ww. nakaz zapłaty sprzeciwem, w którym wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwana przyznała fakt zawarcia umowy pożyczki z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., podniosła natomiast, że dochodzone pozwem roszczenie nie zostało wykazane co do zasady i co do wysokości. Strona powodowa nie wykazała faktu skutecznego nabycia wierzytelności w stosunku do pozwanej, nie wykazała bowiem ani faktu zapłaty ceny sprzedaży, co było warunkiem skutecznego nabycia wierzytelności ani też, że wierzytelność wobec pozwanej była przedmiotem umowy. Postanowienia umowy dotyczące obowiązku zapłaty opłaty operacyjnej w wysokości równej pożyczonej kwocie należy uznać za abuzywne. Nie wiadomo z jakiego tytułu kwota ta została naliczona ani dlaczego w takiej wysokości. Sam zaś fakt, że nie wykracza ona poza granice wyznaczone przepisem art. 36 a ustawy o kredycie konsumenckim nie jest wystarczający do uznania, że opłata ta należy się pożyczkodawcy w żądanej wysokości. Tym samym postanowienie przewidujące obowiązek zapłaty tej kwoty nie wiąże pozwanej. Pozwana podniosła, że dokonała na poczet spłaty pożyczki wpłat w łącznej kwocie 7.661,04 złotych, co oznacza, że spłaciła kapitał (6.000 zł) oraz odsetki (1.303,82 zł) oraz dodatkowo nadpłaciła kwotę 357,22 złote. Dochodzone pozwem roszczenie wygasło zatem na skutek dokonania zapłaty. Pozwana podniosła nadto, że dochodzone pozwem roszczenie nie jest wymagalne, ponieważ oświadczenie o wypowiedzeniu umowy nie zostało jej skutecznie złożone. Pozwana nie otrzymała bowiem żadnego pisma w tym przedmiocie.

Na skutek prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty stracił moc, zgodnie z przepisem art. 505 § 2 k.p.c. i sprawa została skierowana do rozpoznania na rozprawie.

W piśmie z dnia 5 maja 2021 roku E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. podtrzymał żądanie pozwu.

Pismem z dnia 10 czerwca 2021 roku E. P. Dywidendowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. poinformował, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 12 kwietnia 2021 roku nabył dochodzoną pozwem wierzytelność i wstępuje w miejsce dotychczasowego powoda w trybie przepisu art. 192 pkt 3 k.p.c. Podmiot ten podtrzymał stanowisko wyrażone w pozwie i dalszych pismach wniesionych przez E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G..

Pozwana A. P. nie wyraziła zgody na wstąpienie E. P. Dywidendowego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. w miejsce powoda E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G..

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

27 listopada 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. zawarła z E. D. 2 Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w G. umowę ramową o współpracy w zakresie sekurytyzacji, na podstawie której E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. (partner) zobowiązał się do nabywania wierzytelności od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., zgodnie z zasadami określonymi w umowie.

Strony ustaliły, że wierzytelności będą nabywane na podstawie umowy sekurytyzacji wierzytelności objętych danym wykazem wierzytelności, która sporządzana będzie zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.

Niezależnie od innych zobowiązań partner zobowiązał się w szczególności do:

1. nabywania od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. pakietów wierzytelności, zgodnie z kartą produktu określoną z załączniku nr 2,
2. dokonywania terminowej zapłaty za nabywane wierzytelności.

Dowód:

-umowa ramowa o współpracy w zakresie sekurytyzacji k. 12 – 21, k. 94 – 103,

-pełnomocnictwo k. 104,

-pełnomocnictwo k. 105.

28 listopada 2017 roku pozwana A. P. zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. umowę pożyczki nr (...), na podstawie której udzielono jej pożyczki w kwocie 6.000 złotych na okres od dnia 28 listopada 2017 roku do 28 listopada 2021 roku.

Oprocentowanie pożyczki było stałe i wynosiło 10% w stosunku rocznym w całym okresie obowiązywania umowy. Kwota odsetek umownych od pożyczonej kwoty wynosiła za cały okres obowiązywania umowy 1.303,82 złote.

Całkowita kwota do zapłaty z tytułu ww. umowy pożyczki wynosiła 13.303,82 złote i składa się z:

a) całkowitej kwoty pożyczki – 6.000 złotych,

b) całkowitego kosztu pożyczki, na który składają się:

-odsetki naliczone za cały okres obowiązywania umowy w kwocie 1.303,82 złotych,

-opłata operacyjna naliczona za cały okres obowiązywania umowy w kwocie 6.000 złotych.

A. P. zobowiązana była do zwrotu pożyczki w 48 ratach miesięcznych, płatnych w kwocie po 277,18 złotych miesięcznie do 28 dnia każdego miesiąca, począwszy od 28 grudnia 2017 roku.

Za okres opóźnienia w spłacie pożyczki lub spłacie raty albo jej części, pożyczkodawca uprawniony był do naliczania odsetek za opóźnienie, w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie. Na dzień zawarcia umowy wysokość odsetek za opóźnienie wynosi 14% w stosunku rocznym.

W przypadku opóźnienia w zapłacie dwóch pełnych rat lub powstania zaległości przekraczających sumę dwóch pełnych rat, pożyczkodawca ma prawo rozwiązania umowy z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia. Wypowiedzenie może nastąpić po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy do zapłaty zaległości, w terminie nie krótszym niż 14 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy.

W dniu 28 listopada 2017 roku wypłacono A. P. pożyczoną kwotę 6. 000 złotych.

Dowód:

-oświadczenie pożyczkobiorcy o dochodach k. 107,

-umowa pożyczki nr (...) k. 25 – 29,

-potwierdzenie przelewu k. 30, k. 108.

29 listopada 2017 roku (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. zawarła z E. D. 2 Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w G. umowę sekurytyzacji, na podstawie której przelała na E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wierzytelności z tytułu pożyczek udzielonych przez zbywcę. Wraz z wierzytelnościami przechodzą na nabywcę wszelkie prawa z nimi związane.

Przejście własności wierzytelności na nabywcę nastąpiło w momencie zapłaty ceny (§ 3 ust. 5 umowy).

W wyciągu z załącznika do umowy sekurytyzacji wyszczególniono wierzytelność wobec pozwanej A. P. wynikającą z umowy pożyczki numer (...).

Cena sprzedaży wierzytelności została zapłacona.

Dowód:

-umowa sekurytyzacji k. 22 – 23, k. 91 - 92

-wyciąg z załącznika do umowy sekurytyzacji k. 24, k. 93,

-oświadczenie k. 183.

Pismem z dnia 11 grudnia 2017 roku poinformowano A. P. o zbyciu wierzytelności wynikającej z zawartej umowy pożyczki na rzecz E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. oraz o zmianie numeru rachunku bankowego, na który należy dokonywać wpłat na poczet spłaty kredytu.

Dowód:

-pismo z dnia 11. 12.2017 r. k. 33 – 34.

W okresie do dnia 28 lutego 2020 roku A. P. dokonała wpłat na poczet spłaty kredytu w łącznej kwocie 7.661,04 złotych.

Dowód:

-dowody wpłat k. 55 – 64.

Pismem z dnia 15 kwietnia 2020 roku E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wezwał pozwaną A. P. do zapłaty zaległości z tytułu umowy pożyczki w kwocie 380,46 złotych, w terminie do 25 kwietnia 2020 roku.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty k. 31 – 32.

Pismem z dnia 19 czerwca 2020 roku E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wezwał A. P. do zapłaty zaległości z tytułu umowy pożyczki w kwocie 933,43 złotych.

Dowód:

-wezwanie do zapłaty z dnia 19.06.2020 r. k. 37.

Pismem z dnia 19 czerwca 2020 roku E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. złożył A. P. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy pożyczki z powodu nieuregulowania zaległości w spłacie pożyczki. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało złożone pod warunkiem wstrzymującym – dokonania zapłaty całej zaległej kwoty, która na dzień 19 czerwca 2020 roku wynosiła 933,43 złote, w nieprzekraczalnym terminie do 3 lipca 2020 roku. Wskazano, że brak dokonania wpłaty we wskazanym terminie spowoduje rozpoczęcie biegu okresu wypowiedzenia, który wynosi 30 dni. Po jego upływie umowa pożyczki zostanie wypowiedziana, a wymagalną kwotą do spłaty stanie się cała pozostała do spłacenia kwota pożyczki, która na dzień 19 czerwca 2020 roku wynosi 5.716,04 złotych.

Dowód:

-wypowiedzenie umowy k. 35 – 36,

-wydruk z systemu Poczty Polskiej SA k. 106, k. 181,

-pełnomocnictwo k. 109 – 110,

-pełnomocnictwo k. 111 -112.

12 kwietnia 2021 roku E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. zawarł z E. P. Dywidendowym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Niestandaryzowanym Funduszem Sekurytyzacyjnym z siedzibą w G. umowę przelewu wierzytelności, na podstawie której przelał na E. P. Dywidendowy Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wierzytelności pieniężne szczegółowo określone w załączniku nr 3 do umowy. Wraz z wierzytelnościami przechodzą na nabywcę wszelkie prawa z nimi związane.

Wierzytelności przechodzą na cesjonariusza z dniem zapłaty wynagrodzenia (p§ 5 ust. 1 umowy).

W wyciągu z załącznika nr 3 do umowy sekurytyzacji wyszczególniono wierzytelność wobec A. P. wynikającą z umowy pożyczki numer (...).

Dowód:

-umowa przelewu wierzytelności k. 150 – 159.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione w całości i jako takie podlegało oddaleniu.

W przedmiotowej sprawie powód E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. domagał się zasądzenia od pozwanej A. P. kwoty 5.803,32 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wywodził swoje roszczenie z umowy pożyczki z dnia 28 listopada 2017 roku, zawartej przez pozwaną z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., na podstawie której pożyczono pozwanej kwotę 6.000 złotych i domaga się zwrotu pożyczonej kwoty wraz z odsetkami umownymi i za opóźnienie w spłacie pożyczki oraz opłatą operacyjną. Wierzytelność z tego tytułu powód nabył na podstawie umowy sekurytyzacji z dnia 29 lipca 2017 roku.

Zgodnie z treścią przepisu art. 720 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Zgodnie natomiast z przepisem art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2018 roku, poz. 993) przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 złotych albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Zgodnie z przepisem ust. 2 za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki.

Na wstępie wskazać należy, że w toku procesu strona powodowa zbyła dochodzoną pozewm wierzytelność na rzecz E. P. Dywidendowych Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. i podmiot ten oświadczył, że wstępuje na miejsce zbywcy.

Przepis art. 192 pkt 3 k.p.c. stanowi, że z chwilą doręczenia pozwu zbycie w toku sprawy rzeczy lub prawa, objętych sporem, nie ma wpływu na dalszy bieg sprawy; nabywca może jednak wejść na miejsce zbywcy za zezwoleniem strony przeciwnej. Zgodnie z tym przepisem zbycie w toku instancji, jak i w toku postępowania kasacyjnego, rzeczy lub

prawa, objętych sporem, tj. zbycie w toku instancji, jak i w toku postępowania kasacyjnego, rzeczy lub prawa, na które powołuje się powód, zgłaszając żądanie, nie pozbawia zbywcy legitymacji procesowej, mimo utraty materialnoprawnej podstawy legitymacji procesowej. Postępowanie może się toczyć nadal z jego udziałem. Głównym celem przepisu art. 192 pkt 3 k.p.c. jest stabilizacja postępowania sądowego z chwilą doręczenia pozwu. Mimo zbycia rzeczy lub praw objętych sporem, zarówno przez jedną, jak i drugą stronę, a nawet przez obie strony, zbywca zachowuje legitymację procesową. Celem tej regulacji jest ochrona strony przeciwnej przed ujemnymi skutkami zbycia rzeczy lub prawa dla toku zawisłego już postępowania sądowego; dalszy udział zbywcy jest traktowany jako zasada, a wstąpienie w jego miejsce nabywcy, do którego jest niezbędna zgoda przeciwnika procesowego, jako wyjątek. Przytoczony przepis uzależnia - *expressis verbis* - powstanie wskazanego w nim skutku procesowego w postaci zmiany podmiotu dotychczas występującego w sprawie od zezwolenia strony przeciwnej. Brak zgody powoduje, że postępowanie może być kontynuowane tylko w dotychczasowej konfiguracji procesowej, a więc z udziałem dotychczasowego powoda i pozwanego ze wszystkimi tego konsekwencjami (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2016 roku, III CSK 213/15). Wydane w takim przypadku orzeczenie dotyczy pierwotnych stron, ale ma rozszerzoną prawomocność; staje się prawomocne także wobec nabywcy.

Strona pozwana nie wyraziła zgody na wstąpienie E. P. Dywidendowych Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandardyzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. w miejsce strony powodowej, a zatem postępowanie w sprawie toczyło się z udziałem E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandardyzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. po stronie powodowej.

Pozwana w toku niniejszego postępowania podniosła następujące zarzuty: zarzut braku legitymacji procesowej czynnej po stronie powodowej, zarzut abuzywności postanowienia nakładającego obowiązek zapłaty opłaty operacyjnej oraz zarzut spełnienia świadczenia z umowy pożyczki.

Stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Uregulowanie przepisu art. 6 k.c. stanowi o ciężarze dowodu w sensie materialnoprawnym i wskazuje, kogo obciążają skutki nieudowodnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu wynikającym z przywołanego przepisu, powód jest zobowiązany do wykazania wszystkich okoliczności uzasadniających jego roszczenie tak co do zasady jak i wysokości. Pozwany zaś, który odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje. Spoczywający na pozwanym obowiązek dowiedzenia okoliczności wskazujących na wygaśnięcie zobowiązania nie może wyprzedzać cięższego na powodzie obowiązku udowodnienia powództwa. Podkreślić jednakże należy, że art. 6 k.c. rozumiany być musi przede wszystkim w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06). Obowiązek natomiast przedstawienia dowodów, zgodnie z przepisem art. 3 k.p.c. spoczywa na stronach. Nadto zgodnie z zasadą kontradiktoryjności, rządzącą procesem cywilnym, rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.).

W procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zobowiązany udowodnić, stosownie do treści przepisu art. 6 k.c., że strony zawarły umowę tej kategorii, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Biorący pożyczkę natomiast winien wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, przy czym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne (art. 232 k.p.c.).

W pierwszej kolejności rozważenia wymagał zarzut braku legitymacji procesowej po stronie powodowej.

Legitymacja procesowa to uprawnienie określonego podmiotu do występowania z roszczeniem przeciwko innemu podmiotowi, które znajduje oparcie bądź w określonym stosunku materialnoprawnym łączącym owe strony, bądź w ustawie. Tylko przepis prawa materialnego, stanowiącego podstawę interesu prawnego, stwarza dla określonego podmiotu legitymację procesową strony. Strona jest zatem pojęciem materialnoprawnym, a nie procesowym, a przeto o tym czy dany podmiot jest stroną postępowania cywilnego, tj., czy ma uprawnienie do wystąpienia z roszczeniem, przesądzają przepisy prawa materialnego, mające zastosowanie w konkretnym stanie faktycznym, nie zaś przepisy procesowe (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2010 r., II CSK 323/09). W procesie w charakterze stron mogą zatem występować tylko te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem tego procesu. W każdym procesie sąd powinien przede wszystkim rozstrzygnąć, czy strony procesowe są jednocześnie stronami spornego stosunku prawnego. Ustalenie braku tej zgodności jest stwierdzeniem braku legitymacji procesowej po stronie powoda lub pozwanego, prowadzącym do oddalenia powództwa. Udzielenie pożyczki następuje na podstawie umowy pożyczkodawcy z pożyczkobiorcą i tylko te osoby będące stronami stosunku umownego albo ich następcy prawni, mają wobec siebie wynikające z tego stosunku uprawnienia i obowiązki, a co za tym idzie tylko one posiadają interes prawny do dochodzenia przed sądem określonych w umowie pożyczki praw.

Powód wywodzi uprawnienie do dochodzenia od pozwanej zwrotu udzielonej pożyczki z umowy zawartej przez nią z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., wskazując, że wierzytelność tą nabył na podstawie umowy sekurytyzacji z dnia 29 listopada 2017 roku. Treść załączonych do pozwu dokumentów w postaci umowy sekurytyzacji, wyciągu z załącznika nr 1 do tej umowy oraz oświadczenia o zapłacie ceny sprzedaży pozwala na ustalenie w sposób nie budzący wątpliwości, że na podstawie tej umowy nastąpiło przejście na E. D. 2 Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Niestandaryzowany Fundusz Sekurytyzacyjny z siedzibą w G. wierzytelności wobec A. P. wynikającej z zawartej przez nią z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W., umowy pożyczki numer (...).

Zgodnie z przepisem art. 509 § 1 i 2 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiłoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

Treścią umowy przelewu wierzytelności jest przeniesienie przez wierzyciela swojej wierzytelności na osobę trzecią, a skutkiem tej umowy jest wyłączenie dotychczasowego wierzyciela ze stosunku zobowiązaniowego i zajęcie jego miejsca przez nabywcę wierzytelności. Sam stosunek zobowiązaniowy zmianie nie ulega, a w szczególności nie tworzy w jej miejsce odrębnej, nowej wierzytelności w stosunku do dłużnika. Przelew wywołuje bezpośrednie skutki wobec dłużnika, po stronie którego powstaje obowiązek świadczenia w stosunku do nabywcy wierzytelności. Warunkiem skutecznego zawarcia umowy przelewu wierzytelności jest zindywidualizowanie wierzytelności. Pod pojęciem tym rozumie się jej oznaczenie przede wszystkim poprzez określenie stosunku prawnego, z którego wynika poprzez wskazanie stosunku prawnego, z którego wynika poprzez wskazanie stron stosunku prawnego, określenie świadczenia i jego przedmiotu. W wyroku z dnia 5 listopada 1999 roku (III CKN 423/98) Sąd Najwyższy wskazał, że zbycie wierzytelności jest skuteczne, gdy co prawda w umowie przelewu nie została ona dokładnie zindywidualizowana, ale jest to możliwe przy pomocy analizowanego stosunku prawnego, z którego ona wynika. Wskazać nadto należy, że w judykaturze akceptowany jest pogląd, że wykazanie określonego faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy może nastąpić nie tylko na podstawie treści całego dokumentu ale również i na podstawie wyciągu z niego, zwłaszcza w sytuacji, gdy dokument obejmuje znaczną ilość pozycji (por. uzasadnienie postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 24 czerwca 2014 roku, V ACz 577/14).

W treści umowy z dnia 29 listopada 2017 roku znajduje się oświadczenie (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. o przeniesieniu na rzecz E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G., wierzytelności wymienionych w załączniku nr 1 a do umowy, który zawiera szczegółowy wykaz przenoszonych wierzytelności oraz oświadczenie nabywcy o nabyciu przedmiotowych wierzytelności (§ 3 umowy). Przejście własności wierzytelności na nabywcę nastąpi w momencie zapłaty ceny. Oświadczenie zbywcy i nabywcy o wskazanej powyżej treści oraz złożenie oświadczenia o zapłacie ceny jest

wystarczające do wywołania skutku w postaci przeniesienia wierzytelności na nabywcę. Z treści Załącznika nr 1 wynika, że przedmiotem umowy była wierzytelność wobec A. P., wynikająca z umowy numer (...). Umowa przelewu wierzytelności została podpisana przez osoby umocowane do składania oświadczeń woli w imieniu obydwu stron. Umowa oraz oświadczenie o zapłacie ceny są dokumentami prywatnymi. Dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, które go podpisała, złożyła oświadczenie w nim zawarte. Dokumenty prywatne korzystają z domniemania autentyczności oraz domniemania, że osoba, która podpisała dokument, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Nie korzystają natomiast z domniemania prawdziwości zawartych w nich oświadczeń, a więc każda osoba mająca w tym interes prawny może stwierdzić i dowodzić, że treść złożonych oświadczeń nie odpowiada stanowi rzeczywistemu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2007 roku, V CSK 441/06 oraz postanowienie tego Sądu z dnia 15 kwietnia 1982 r., III CRN 65/82). Nie oznacza to oczywiście, że dokumenty takie nie mogą stanowić dowodu w sprawie. Dowód z dokumentu prywatnego jest dopuszczalny w postępowaniu cywilnym i podlega ocenie sądu jak każdy inny dowód, według własnego przekonania sądu, na podstawie wszechstronnego rozważenia całego materiału dowodowego (art. 233 § 1 k.p.c.). Dokument prywatny stanowi zatem pełnoprawny środek dowodowy, który sąd orzekający może uznać za podstawę swoich ustaleń faktycznych, a następnie wyrokowania (por. wyrok NSA w W. z dnia 25 sierpnia 2017 roku, I OSK (...)). Nie ma zatem przeszkód prawnych, aby sąd orzekający w ramach swobodnej oceny dowodów uznał treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy, o ile twierdzenia w nich zawarte mogą być zweryfikowane i potwierdzone za pomocą innych dowodów. W odniesieniu natomiast do wyciągu z załącznika nr 1 do umowy przelewu wierzytelności wskazać należy, że sam fakt, że przybierający postać pisemną wydruk nie spełnia warunków dokumentu urzędowego ani dokumentu prywatnego, nie oznacza, że nie może on stanowić dowodu w sprawie. Kodeks postępowania cywilnego nie zawiera zamkniętego katalogu środków dowodowych i dopuszczalne jest skorzystanie z każdego źródła informacji o faktach istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jeśli tylko nie jest to sprzeczne z przepisami prawa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, że przepis art. 309 k.p.c. może mieć zastosowanie także do niepodpisanych wydruków komputerowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r. I CSK 138/08 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2016 roku, V CSK 13/16). Pozwana, na której spoczywa ciężar dowodu w zakresie okoliczności zwalniających ją z zobowiązania, nie podniosła żadnego zarzutu, który podważałby prawdziwość i wiarygodność umowy i załącznika do niej oraz oświadczenia o zapłacie ceny, a zawarte w nich twierdzenia co do oznaczenia stosunku prawnego, z którego wynika wierzytelność oraz co do wysokości przenoszonej wierzytelności znajduje potwierdzenie w treści umowy pożyczki.

Z załączonych do pozwu wydruku z ramowej umowy pożyczki oraz potwierdzenia wypłaty pożyczki, wynika, że wskazany w załączniku numer umowy (...) to numer umowy pożyczki zawartej przez pozwaną z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością we W.. Wskazanie zatem numeru umowy jest w okolicznościach faktycznych sprawy wystarczające do oznaczenia rodzaju czynności prawnej (umowa pożyczki), która była źródłem powstania wierzytelności. Wskazanie zaś danych osobowych dłużnika, numeru umowy oraz kwoty, na jaką opiewa pożyczka, jest wystarczające do identyfikacji zbywanej wierzytelności i tym samym skuteczności przelewu wierzytelności.

Reasumując powyższe rozważania wskazać należy, że strona powodowa udowodniła, że nabyła od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wierzytelność wobec A. P. wynikającą z umowy pożyczki z dnia 28 listopada 2017 roku.

Dochodzone roszczenie jest w dacie wyrokowania wymagalne. Zgodnie z postanowieniami umowy pozwana zobowiązana była do zwrotu pożyczki w terminie do dnia 28 listopada 2021 roku.

Uzasadniony natomiast okazał się zarzut strony pozwanej, że postanowienie umowy nakładające na pożyczkobiorcę obowiązek zapłaty opłaty operacyjnej należy uznać za niedozwoloną klauzulę umowną.

Zgodnie z przepisem art. 5 ust. 6 i 6 a ustawy o kredycie konsumenckim całkowity koszt kredytu obejmuje wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. P. koszty kredytu natomiast to wszystkie

koszty, które konsument ponosi w związku z umową o kredyt konsumencki, z wyłączeniem odsetek. Wskazać przy tym należy, że fakt, że pozaodsetkowe koszty pożyczki nie przekraczają granic wyznaczonych przepisem art. 36 a ustawy o kredycie konsumenckim, nie oznacza, że postanowienia umowy w tym zakresie nie podlegają badaniu z punktu widzenia przepisów o niedozwolonych klauzulach umownych. Sam fakt, że ustawodawca określa poziom maksymalnej wysokości tego rodzaju kosztów, nie stanowi jeszcze dostatecznej i wystarczającej podstawy do przyjęcia, że każdorazowo pożyczkodawca bez względu na rzeczywistość koszty ponoszone przy zawieraniu umowy mogłyby naliczyć takie pozaodsetkowe koszty kredytu w wysokości maksymalnej lub zbliżonej do górnego poziomu tychże kosztów. Treść przepisu art. 36 a ustawy o kredycie konsumenckim w żadnym razie nie daje podstaw do takiego stanowiska, albowiem istotą wprowadzenia tej regulacji była ochrona kredytobiorców przed nadmiernym obciążeniem ich kosztami udzielenia pożyczki przez firmy pożyczkowe, a nie niejako przyznawanie pożyczkodawcom uprawnienia do naliczania opłat za udzielenie pożyczek w maksymalnej kwocie bez względu na to czy poniósł on jakiegokolwiek koszty w związku z zawarciem umowy pożyczki czy też nie (por. wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 27 września 2017 roku, II Ca 1122/17).

Zgodnie z treścią przepisu art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4).

Klauzulą niedozwoloną w rozumieniu cytowanego przepisu art. 385¹ k.c. jest zatem takie postanowienie umowy zawartej z konsumentem, które spełnia łącznie wszystkie przesłanki określone w przepisie art. 385¹ k.c., tj.:

- 1) nie jest postanowieniem uzgodnionym indywidualnie,
- 2) nie jest postanowieniem w sposób jednoznaczny określającym główne świadczenia stron,
- 3) kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

W rozpoznawanej sprawie między stronami nie było sporne, że będąca przedmiotem sporu umowa została zawarta pomiędzy przedsiębiorcą (poprzednik prawny strony powodowej) a konsumentem (pозwana).

Zgodnie z przepisem § 3 art. 385¹ k.c. niezgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. Odnosi się to w szczególności do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. W piśmiennictwie przyjmuje się, że nie są postanowieniami indywidualnie negocjowanymi („uzgodnionymi”) klauzule sporządzone z wyprzedzeniem, w sytuacji gdy kontrahent nie miał wpływu na ich treść, nawet jeżeli są one zawarte we wzorcu wykorzystanym tylko jednorazowo.

Strona powodowa, na której spoczywał ciężar dowodu z tym przedmiocie, nie udowodniła, aby postanowienia umowy w zakresie zastrzeżenia obowiązku zapłaty opłaty operacyjnej zostały z pozwaną uzgodnione indywidualnie, a w szczególności aby pozwana miała jakiegokolwiek wpływ na wybór sposobu wynagrodzenia za korzystanie z kapitału (odsetki czy opłata operacyjna) ani tym bardziej na ich wysokość. Przewidziane przepisem art. 385¹ k.c. indywidualne uzgadnianie postanowień umowy nie może być utożsamiane z faktem zaakceptowania przedstawionych konsumentowi warunków umowy. Indywidualne uzgadnianie postanowienia umowy wymaga rzeczywistego wpływu konsumenta na treść konkretnego postanowienia, a nie jedynie akceptacji przedstawionych mu warunków umowy.

Umowa pożyczki jest standardowo stosowanym przez poprzednika powoda drukiem, w którym wpisywane są jedynie dane osobowe pożyczkobiorcy oraz kwoty pożyczki i wysokość naliczanych opłat i prowizji. Pozwana miała zatem jedynie możliwość wyboru co do zawarcia albo odmowy zawarcia przedłożonej jej umowy o treści takiej, jaka wynika ze złożonego przez powoda dokumentu. To zaś wskazuje na adhezyjny charakter zawartej przez strony umowy pożyczki, której postanowienia nie podlegały w rzeczywistości żadnym indywidualnym uzgodnieniom poza ustaleniem wysokości faktycznie wypłaconej na rzecz pozwanej kwoty.

W odniesieniu do omawianego postanowień spełniona została również kolejna przesłanka uznania ich za niedozwolone postanowienia umowne, jako że to postanowienie umowne, mimo że sformułowane w sposób jednoznaczny, nie dotyczyło „głównych świadczeń stron” z umowy pożyczki. Pojęcie „świadczenia głównego strony” w rozumieniu przepisów o niedozwolonych klauzulach umownych należy interpretować raczej wąsko, w nawiązaniu do pojęcia przedmiotowo istotnych elementów umowy (essentialia negotii). I tak zgodnie z przepisem art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Przepis ten określa – w sposób wyczerpujący – główne świadczenia stron umowy pożyczki. Świadczenie główne pożyczkobiorcy obejmuje zatem – po myśli cytowanego przepisu – jedynie zwrot „tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości”. Z mocy umowy pożyczki pożyczkobiorca może być zobowiązany również do „zwrócenia” pożyczkodawcy odsetek, opłat, prowizji, podatków i marży jeżeli są mu znane oraz kosztów usług dodatkowych gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu (art. 5 pkt 6 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim (tekst jednolity: Dz. U. z 2014 roku, poz. 1497 ze zmianami). Świadczenie z ww. tytułów jednakże – nawet jeżeli zostały doliczone do comiesięcznej raty – nie stanowią świadczenia głównego z umowy pożyczki i podlegają kontroli w świetle treści przepisu art. 385¹ k.c. Jakkolwiek pożyczka może mieć też charakter odpłatny, gdy dający zastrzegł wynagrodzenie za korzystanie z kapitału w postaci odsetek lub prowizji, to odpłatność (lub nieodpłatność) nie należy do postanowień przedmiotowo istotnych umowy pożyczki.

W okolicznościach faktycznych sprawy omawiane postanowienia niewątpliwie kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy.

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez kontrahenta konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku. Pojęcia te mają charakter niedookreślony i ocenny; wymagają dokonania ich wykładni w każdej sprawie indywidualnie, z uwzględnieniem celu umowy, charakteru stosunku zobowiązaniowego, jak również zwyczajów i norm przyjętych w konkretnej dziedzinie aktywności gospodarczej (jest to szczególnie istotne w takich dziedzinach, które wytworzyły własne wzorce etyczne postępowania wobec konsumentów – takich jak bankowość, działalność ubezpieczeniowa itp.). Podstawowym elementem przyjętych w obrocie gospodarczym dobrych obyczajów jest zasada lojalności, uczciwości i szacunku wobec kontrahenta. Sprzeczne z dobrymi obyczajami będą więc takie działania, które zmierzają do niedoinformowania, dezinformacji, wykorzystania naiwności lub niewiedzy klienta, wprowadzenia go w błąd co do realnych obciążeń i ryzyka związanego z umową oraz co do tego, jakie świadczenia na swoją rzecz zastrzegł przedsiębiorca. Jeśli chodzi o pojęcie „interesu konsumenta”, to obejmuje ono elementy ekonomiczne (przede wszystkim związane z zachowaniem ekwiwalentności świadczeń stron oraz proporcjonalności obciążeń nałożonych na konsumenta do realnych kosztów związanych z umową i wartości świadczeń uzyskanych przez konsumenta), ale również pozaekonomiczne, takie jak pewność obrotu, zaufanie, czas poświęcony na realizację swoich uprawnień, przekonanie o rzetelnym potraktowaniu przez drugą stronę umowy. Ustawodawca wymaga, by naruszenie interesów konsumenta przez klauzulę niedozwoloną nastąpiło w stopniu „rażącym”, a zatem musi być to naruszenie znaczne, polegające na drastycznym odejściu od zasad uczciwego obrotu, lojalności, szacunku dla drugiej strony umowy. Działanie wbrew „dobrym obyczajom” w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w

równowagę kontraktową tego stosunku (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 września 2012 roku, sygn. VI ACa 461/12). Rażąco naruszenie interesów konsumentów polega w tym kontekście na nieusprawiedliwionej dysproporcji praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, sygn. I CK 832/04).

Jak już wyżej wskazano pożyczka może mieć charakter odpłatny, a odpłatność za korzystanie z kapitału pożyczki może, zgodnie z zasadą swobody umów, przybrać również postaci prowizji. Sama jednakże dopuszczalność obciążenia pożyczkodawcy prowizją nie oznacza w świetle przepisów ustawy o kredycie konsumenckim, że może ona zostać ustalona przez pożyczkodawcę w sposób dowolny, całkowicie oderwany od realiów gospodarczych. Strona powodowa wyjaśniła, że opłata operacyjna miała na celu zarówno wynagrodzenie za korzystanie z kapitału pożyczki jak i pokrycie kosztów prowadzonej przez pożyczkodawcę działalności gospodarczej takich jak: najem pomieszczeń, zatrudnienie pracowników, działań marketingowych, windykacyjnych, zużycia paliwa, amortyzacji samochodów służbowych, obsługi teleinformatycznej, ciężarów publicznoprawnych, itp. W obrocie prawnym z reguły wynagrodzenie za korzystanie z kapitału ustalone jest w postaci odsetek, których wysokość limituje przepis art. 359 § 2 k.c. Sąd też oceniając wysokość zastrzeżonej z punktu widzenia interesów stron, można odwołać się do wysokości odsetek maksymalnych unormowanych w ww. przepisie. Zgodnie z jego treścią maksymalne wysokości odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych (odsetki maksymalne). Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 stycznia 2016 roku w sprawie wysokości odsetek ustawowych (M.P. z 2016 roku, poz. 46) wysokość odsetek ustawowych wynosi 5% w stosunku rocznym. Odsetki maksymalne wynikające z czynności prawnej nie mogą zatem przekroczyć 10% w stosunku rocznym. Pożyczkobiorca zastrzegł sobie prawo do naliczania odsetek kapitałowych. W tej sytuacji zastrzeżenie dodatkowego wynagrodzenia w postaci opłaty operacyjnej w nieustalonej kwocie (skoro kwota 6.000 złotych obejmuje zarówno zysk jak i koszty działalności pożyczkodawcy) niewątpliwie godzi w równowagę kontraktową stron i rażąco narusza interesy konsumenta, zwłaszcza, że strona powodowa nie wskazała ani w umowie ani w toku procesu zasadność pobrania opłaty w naliczonej przez siebie wysokości ani czytelnych kryteriów jakie legły u podstaw obliczenia prowizji. Wbrew stanowisku strony powodowej, jakkolwiek ustawa o kredycie konsumencki nie nakazuje pożyczkodawcy wskazania kryteriów wg jakich naliczono obciążające konsumenta opłaty i prowizje, to jednak, zgodnie z treścią przepisu art. 11 ustawy o kredycie konsumenckim, kredytodawca lub pośrednik kredytowy zobowiązany jest przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki udzielić konsumentowi wyjaśnień dotyczących treści informacji przekazanych przed zawarciem umowy oraz postanowień zawartych w umowie, która ma zostać zawarta, w sposób umożliwiający konsumentowi podjęcie decyzji dotyczącej umowy o kredyt konsumencki. Wysokość wynagrodzenia (prowizji) za korzystanie z kapitału pożyczki oraz wysokość kosztów obsługi pożyczki niewątpliwie ma wpływ na podjęcie decyzji o zawarciu umowy, nie sposób zatem uznać, że pożyczkodawca nie ma obowiązku informować pożyczkobiorcy o sposobie naliczenia żądanego wynagrodzenia i kosztów obsługi. Przyjęcie, że pożyczkodawca nie ma obowiązku wyjaśnienia ani konsumentowi przed zawarciem umowy ani w toku procesu w jaki sposób ustalił wysokość obciążających konsumenta opłat i prowizji tylko z tego powodu, że ich wysokość nie przekracza limitowanych art. 36 a maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu, nie daje się pogodzić z wynikającą z ustawy o kredycie konsumenckim ochroną konsumentów. Również i w świetle zasad uczciwego obrotu nie sposób uznać za usprawiedliwione, nie tylko w stosunkach z konsumentami ale również i w obrocie pomiędzy przedsiębiorcami, zastrzeganie opłat czy prowizji, których wysokość – z uwagi na niewskazanie kryteriów, na podstawie których je ustalono – nie może zostać zweryfikowana. Skoro powód nie wskazał podstaw ustalenia prowizji we wskazanej w umowie kwocie, Sąd może dokonać oceny zasadności jedynie poprzez porównanie wysokości wypłaconej pozwanej tytułem pożyczki kwoty i wysokości obciążeń mających charakter wynagrodzenia za korzystanie z pożyczzonej pozwanej kwocie, tj. prowizji i odsetek umownych. Świadczenie z tytułu odsetek umownych ma bowiem charakter wynagrodzenia za korzystanie z kapitału. Z tego tytułu naliczona została kwota 1.303,82 złotych. Tymczasem tytułem opłaty operacyjnej naliczono kwotę 6 000 złotych, a więc pięciokrotnie wyższą.

Reasumując powyższe rozważania, wskazać należy, że okoliczności faktyczne sprawy wskazują, że omawiane postanowienie umowy miało na celu jedynie faktyczne zwiększenie zysków pożyczkodawcy i stanowiły obciążenie pożyczkobiorcy ponad dopuszczalne prawem oprocentowanie, zapewniając stronnice powodowej dodatkowy dochód.

Przedsiębiorca udzielający pożyczki konsumentowi winien zadbać o to, aby zachowane zostały rozsądne proporcje pomiędzy wysokością pobieranych odsetek, opłat i prowizji a wysokością pożyczonej sumy i wyważyć interesy obu stron umowy. Dążenie do zapewnienia sobie maksymalnych zysków i zredukowania kosztów własnej działalności gospodarczej nie może prowadzić do obciążenia drugiej strony umowy pożyczki wszelkimi ponoszonymi przez pożyczkodawcę kosztami i przerzuceniem na konsumenta całości ryzyka kontraktowego poprzez zagwarantowanie sobie od pożyczkobiorcy świadczenia nieproporcjonalnie wysokiego do wypłaconej kwoty pożyczki. Z uwagi na powyższe okoliczności przedmiotowe postanowienia umowne są w ocenie Sądu sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interes konsumenta. Nie wiążą zatem konsumenta.

Zważywszy zatem, że w ocenie Sądu, zakwestionowane postanowienia umowne miały charakter niedozwolonych klauzul umownych, nie wiążą one pozwanej. Skutkiem prawnym zastosowania przez przedsiębiorcę w umowie z konsumentem niedozwolonych postanowień umownych jest częściowa bezskuteczność umowy, polegająca na tym, że postanowienie umowne uznane za niedozwolone stają się bezskuteczne, natomiast w pozostałym zakresie umowa jest wiążąca. Innymi słowy „brak związania” postanowieniem umownym na skutek uznania go za niedozwolone nie oznacza nieważności czy bezskuteczności umowy w całości, a jedynie w określonym zakresie (art. 385¹ § 2 k.c.). Mając na względzie powyższe Sąd przyjął, że pozwana nie jest związana postanowieniami umownymi odnoszącymi się do opłaty operacyjnej, zatem nie jest związana tymi postanowieniami zawartej przez strony umowy, które nakładają na nią obowiązek poniesienia świadczeń z tego tytułu. Powód nie może wobec tego oczekiwać od pozwanej zapłaty opłaty operacyjnej ani też zarachowywać wpłat dokonywanych przez pozwaną na poczet powyżej wskazanej należności.

Pozwana w ocenie Sądu jest zatem zobowiązana do zwrotu z tytułu pożyczki udzielonej jej na podstawie umowy z dnia 28 listopada 2017 roku należności z następujących tytułów:

-6.000 złotych tytułem wypłaconej pożyczki,

-1.303,82 złote tytułem odsetek umownych, przy czym strona powodowa żąda z tego tytułu kwoty 89,34 złotych,

-odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, które strona powodowa wyliczyła na kwotę 67,92 złotych

czyli łącznie kwoty 6.157,26 złotych.

Pozwana wpłaciła na poczet spłaty pożyczki 7.661,04 złotych. Zaspokoiła zatem wymagalne roszczenie strony powodowej i nie jest powodowi dłużna kwoty objętej żądaniem pozwu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo, o czym orzeczono w punkcie 1 wyroku.

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie poczyniono w oparciu o dokumenty przedłożone do akt sprawy przez powoda, których wiarygodności i mocy dowodowej żadna ze stron nie kwestionowała, nie wzbudziły one także żadnych wątpliwości ze strony orzekającego w sprawie Sądu.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie przepisu art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Na koszty procesu poniesione przez wygrywającą proces w całości pozwaną złożyło się wynagrodzenie jej pełnomocnika- adwokata w kwocie 1.800 zł, którego wysokość ustalono na podstawie przepisu § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800 ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W związku z powyższym, Sąd w punkcie II wyroku zasądził od powoda E. D. 2 Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego Niestandaryzowanego Funduszu Sekurytyzacyjnego z siedzibą w G. na rzecz pozwanej A. P. kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego liczonymi od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, zgodnie ze znowelizowanym brzmieniem art. 98 k.p.c., w myśl którego, od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się

odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzono, do dnia zapłaty (art. 98 § 11 k.p.c.).